

Rozdział VI

Programy wieloletnie

W rozdziale zaprezentowano omówienie programów wieloletnich w układzie zadaniowym, które będą realizowane w 2016 r. Zestawienie programów wieloletnich w formie tabelarycznej, zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, zamieszczone zostało w załączniku nr 10 do projektu ustawy budżetowej, opracowanym w szczególności określonej w art. 122 ust. 2. Dla każdego z ujętych w nim programów wieloletnich wskazano podstawę prawną, określono jednostkę organizacyjną realizującą program lub koordynującą jego wykonanie, cel programu, okres jego realizacji, łączne nakłady (w tym z budżetu państwa) na realizację programu, wysokość wydatków budżetowych w roku budżetowym oraz w dwóch kolejnych latach budżetowych, a także mierniki określające stopień realizacji celu.

W układzie zadaniowym, wszystkie programy wieloletnie wykonywane są zasadniczo w ramach działań klasyfikacji zadaniowej. W uzasadnionych przypadkach dysponenci mogą ująć dany program wieloletni w ramach więcej niż jednego działania dla danego programu wieloletniego uwzględniając podział programu na obszary/priorytety, z zachowaniem zasady ciągłości ujęcia programu w układzie zadaniowym w latach poprzednich. Niektóre programy zostały więc wykazane w więcej niż w jednym działaniu (np. program wieloletni „10. Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy – III).

W uzasadnieniu zamieszczonym poniżej zawarto dodatkowo omówienie jakie działania/prace przewiduje się wykonać w szczególności w 2016 r. w ramach realizacji programu i jakie będą one miały znaczenie dla pełnego zrealizowania celu programu w ujęciu zadaniowej prezentacji programów wieloletnich.

W 2016 r. realizowane będzie 31 programów wieloletnich, na które zaplanowano łączne wydatki budżetowe w wysokości 12.969.796 tys. zł, w tym 1.066.545 tys. zł z rezerw celowych, natomiast 11.903.251 tys. zł z poszczególnych części budżetowych.

1. Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032

Wieloletni „*Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032*” realizowany będzie w 2016 r. na poziomie działania w ramach funkcji **12. Środowisko**, zadania *12.1. W System ochrony środowiska i informacji o środowisku*, podzadania *12.1.6. W Gospodarka odpadami*, działania *12.1.6.2. Przedsięwzięcia w zakresie gospodarowania odpadami*. Program został ustanowiony uchwałą Nr 122/2009 Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2009 r. z późn. zm. Koordynatorem realizacji Programu jest Minister Gospodarki. Program wspiera działania w zakresie: usuwania i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest, minimalizacji negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością

azbestu na terytorium kraju oraz likwidacji szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko. Program przewiduje także nowe możliwości, m.in.: składowanie odpadów azbestowych na składowiskach podziemnych, wdrażanie nowych technologii umożliwiających unicestwienie włókien azbestu, pozostawianie w ziemi – w dopuszczonych prawem przypadkach – wyrobów azbestowych wycofanych z użytkowania. W ramach programu realizowane są także działania o charakterze edukacyjno-informacyjnym, jak również przedsięwzięcia wspierające, w tym wsparcie finansowe opracowywania programów usuwania wyrobów zawierających azbest oraz oczyszczania terenów z azbestu na wszystkich szczeblach.

W 2016 r. planowana jest kontynuacja zadań zgodnie z harmonogramem zadań i ich finansowania zawartych w Programie, w tym:

- przeprowadzenie szkoleń dla studentów uczelni na kierunku budownictwo na terenie całego kraju (2015-2016);
- przeprowadzenie szkoleń lokalnych dla Ochotniczych Straży Pożarnych realizowanych na terenie gmin w 16 województwach (2015-2016);
- udzielenie dotacji na lokalne i regionalne działania edukacyjno-informacyjne;
- opracowanie programu naukowego na podstawie założeń programu naukowego dotyczącego profilaktyki i wykrywania skutków zagrożeń azbestem wynikających z ekspozycji środowiskowej (założenia będą opracowane do końca 2015 r.);
- bieżące utrzymanie systemu Baza Azbestowa www.bazaazbestowa.gov.pl.

Całkowite koszty Programu w latach 2009-2032 wynoszą 40.400.000 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2016 r. zaplanowano w kwocie 2.000 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca	Miernik	2016 plan
Wycofanie azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski	Ministerstwo Gospodarki	Liczba gmin na terenie których przeprowadzono inwentaryzację wyrobów zawierających azbest	2.400

2. Programy wieloletnie wsparcia finansowego inwestycji

W ramach funkcji **6. Polityka gospodarcza kraju**, zadania *6.1. Wsparcie konkurencyjności i innowacyjności gospodarki*, podzadania *6.1.4. Wsparcie projektów inwestycyjnych* (i działania *6.1.4.1. o tej samej nazwie*), w 2016 r. ujęte zostały 2 programy, w ramach których udzielana jest z budżetu państwa pomoc publiczna przeznaczona na wsparcie finansowe przedsięwzięć inwestycyjnych o istotnym znaczeniu dla polskiej gospodarki.

Podmiotem odpowiedzialnym za realizację programów jest Minister Gospodarki.

Głównym programem jest „Program wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej na lata 2011-2020”, ustanowiony uchwałą Nr 122/2011 Rady Ministrów z dnia 5 lipca 2011 r. z późn. zm. Program ten ukierunkowany jest na zapewnienie wzrostu innowacyjności i konkurencyjności polskiej gospodarki, m.in. przez zwiększanie udziału inwestycji innowacyjnych oraz tworzenie miejsc pracy o wysokiej produktywności. W ramach programu wspierane są bezpośrednie inwestycje w sektorach wysokich technologii (high-tech), co przyczynia się w największym stopniu do rozwoju gospodarki i wzmacniania jej przewag konkurencyjnych. Jednocześnie w sektorach tych koncentruje się większość światowych przepływów bezpośrednich inwestycji zagranicznych (BIZ).

W 2016 r. kontynuowane będą działania mające na celu podpisanie jak największej ilości umów z inwestorami (służące osiągnięciu założonej wartości miernika).

Cel	Jednostka koordynująca	Miernik	2016 plan
Wzrost innowacyjności oraz konkurencyjności polskiej gospodarki	Ministerstwo Gospodarki	Liczba utworzonych nowych miejsc pracy	27.500

Realizacja drugiego z ww. programów dotyczy konkretnego przedsięwzięcia inwestycyjnego, wspierającego rozwój gospodarczy oraz zwiększającego zatrudnienie w jednym z regionów, w którym jest ono realizowane. Program ten to „Wsparcie finansowe inwestycji realizowanej przez Cadbury Wedel Sp. z o.o. w Skarbimierzu i w Bielanych Wrocławskich pod nazwą: Budowa innowacyjnego i proekologicznego zakładu produkcji wyrobów czekoladowych w Skarbimierzu oraz rozbudowa istniejącej fabryki wyrobów czekoladowych w Bielanych Wrocławskich w latach 2008-2016”, ustanowiony uchwałą Nr 236/2008 Rady Ministrów z dnia 4 listopada 2008 r. Inwestycja będzie miała charakter produkcyjny. **W 2016 r. kontynuowane będą działania z lat poprzednich, przyczyniające się do utworzenia 750 nowych miejsc pracy.**

Cel	Jednostka koordynująca	Miernik	2016 plan
Rozwój gospodarczy oraz zwiększenie zatrudnienia w regionie poprzez wsparcie finansowe utworzenia innowacyjnego i proekologicznego zakładu produkcji wyrobów czekoladowych w Skarbimierzu oraz rozbudowy istniejącej fabryki wyrobów czekoladowych w Bielanych Wrocławskich przez Cadbury Wedel Sp. z o.o.	Ministerstwo Gospodarki	Liczba utworzonych nowych miejsc pracy	750

Dla w/w programów wieloletnich stosowany jest jeden miernik „Liczba utworzonych nowych miejsc pracy” (narastająco od początku realizacji danego programu). Planowana liczba utworzonych miejsc pracy w ramach wszystkich programów wsparcia finansowego inwestycji do końca 2016 r. ma wynieść 28.250 szt.

Całkowite koszty realizacji programów wynoszą 676.580 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2016 r. zaplanowano w kwocie ogółem 99.012 tys. zł.

3. Udział Polski w Programie na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (COSME) oraz w instrumentach finansowych programów UE wspierających konkurencyjność przedsiębiorstw w latach 2015-2021

Wieloletni program „*Udział Polski w Programie na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (COSME) oraz w instrumentach finansowych programów UE wspierających konkurencyjność przedsiębiorstw w latach 2015-2021*” realizowany będzie w 2016 r. w funkcji **6. Polityka gospodarcza kraju**, w zadaniu 6.1 W. *Wsparcie konkurencyjności i innowacyjności gospodarki*, podzadaniu 6.1.2.W *Tworzenie warunków do zwiększenia innowacyjności przedsiębiorstw*, 6.1.2.1. *Wspieranie współpracy w systemie innowacji*.

Program był realizowany już w 2015 r., nie został ujęty w załączniku nr 10 do ustawy budżetowej na 2015 r., ponieważ na etapie przygotowania ustawy nie był jeszcze przyjęty przez Radę Ministrów (został on ustanowiony uchwałą Nr 17/2015 Rady Ministrów z dnia 3 lutego 2015 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „*Udział Polski w programie na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (COSME) oraz w instrumentach finansowych programów UE wspierających konkurencyjność przedsiębiorstw, w latach 2015-2021*”).

Program realizuje Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, nadzór nad realizacją programu sprawuje Minister Gospodarki.

Celem Programu będzie zapewnienie szerokiego udziału polskich podmiotów (głównie MŚP) w Programie COSME oraz wykorzystanie dla poprawy konkurencyjności polskich przedsiębiorstw instrumentów finansowych oferowanych w ramach programów unijnych takich jak: *COSME, Horyzont 2020, Program UE na rzecz zatrudnienia i innowacji społecznych oraz program Kreatywna Europa*. Osiągnięcie ww. celu będzie możliwe poprzez zapewnienie współfinansowania dla działalności polskich ośrodków Enterprise Europe Network (EEN) oraz dla Krajowego Punktu Kontaktowego ds. instrumentów finansowych programów UE, których to działalność pozwoli przedsiębiorcom na nieprzerwany dostęp do kompleksowych usług informacyjnych i doradczych, usług z zakresu innowacji i transferu technologii, pomocy w poszukiwaniu partnerów technologicznych i handlowych.

Powyższe działania przyczyniać się będą do szerszego korzystania z unijnych instrumentów finansowych przez krajowe instytucje finansowe i przedsiębiorców, w postaci m.in. finansowania inwestycji innowacyjnych oraz rozwoju przedsiębiorstw, umożliwiając lepszy dostęp polskich przedsiębiorców do finansowania zewnętrznego. Zwiększy się liczba MŚP, które współpracują z zagranicznymi partnerami w zakresie

wymiany handlowej, technologicznej; transferu wiedzy, technologii lub partnerstwa w zakresie innowacji; jak też wiedza wśród polskich MŚP na temat regulacji prawa i programów UE, a także w zakresie prowadzenia działalności na rynkach międzynarodowych, a ponadto – udział polskich MŚP w programach ramowych UE oraz w procesach decyzyjnych i konsultacjach prowadzonych na szczeblu UE. Program pozwoli na podejmowanie przez polskich przedsiębiorców nowych inwestycji oraz będzie wspierać rozwój oraz poprawę konkurencyjności przedsiębiorstw, jak też stymulować tworzenie nowych i utrzymanie istniejących miejsc pracy. W I kwartale 2016 r. przewiduje się podpisanie umów wykonawczych z PARP zapewniających finansowanie dla działalności ośrodków EEN oraz Krajowego Punktu Kontaktowego w danym roku.

Całkowite koszty Programu w latach 2015-2021 wynoszą 164.045 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2016 r. zaplanowano w kwocie 10.035 tys. zł.

Cel	Jednostka realizująca	Miernik	2016 plan
Zapewnienie udziału polskich podmiotów w programie na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (COSME) oraz wykorzystanie dla poprawy konkurencyjności przedsiębiorstw instrumentów finansowych oferowanych w ramach programów unijnych	Minister Gospodarki, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	Ogólna liczba odbiorców działań realizowanych przez instytucje wspierane w ramach programu.	25.000

4. Program ochrony brzegów morskich

Wieloletni „Program ochrony brzegów morskich” na lata 2004-2023 realizowany będzie w 2016 r. na poziomie działania w ramach funkcji **19. Infrastruktura transportowa**, zadania **19.3. Transport morski i żegluga śródlądowa**, podzadania **19.3.3. Ochrona brzegów i ograniczanie oddziaływania na środowisko morskie**, działania **19.3.3.1. Ochrona brzegów morskich**.

Program został przyjęty ustawą z dnia 28 marca 2003 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Program ochrony brzegów morskich” (Dz. U. Nr 67, poz. 621).

Nadzór nad realizacją Programu przez Urzędy Morskie w Gdyni, Słupsku i Szczecinie sprawuje Minister Infrastruktury i Rozwoju.

Program obejmuje przedsięwzięcia mające na celu zabezpieczenie brzegów morskich przed zjawiskiem erozji, a w szczególności budowę, rozbudowę i utrzymywanie systemu

zabezpieczenia przeciwpowodziowego terenów nadmorskich, w tym usuwanie uszkodzeń w systemie zabezpieczenia przeciwpowodziowego brzegów morskich, oraz zapewnienie stabilizacji linii brzegowej według stanu z 2000 r. i zapobieganie zanikowi plaż. W ramach Programu finansowany jest również monitoring brzegów morskich, a także czynności, prace i badania dotyczące ustalenia aktualnego stanu brzegów morskich, mające na celu wskazanie koniecznych i niezbędnych działań zmierzających do ich ratowania.

W roku 2016 zaplanowano do wykonania prace refulacyjne na Półwyspie Helskim, które pozwolą utrzymać plaże i wydmy w stanie zapewniającym bezpieczeństwo poszczególnych przyległych terenów zaplecza, a także dokończenie inwestycji związanej z budową opaski brzegowej na brzegu Zalewu Wiślanego w rejonie Piasków. Planuje się również prace związane z wykonaniem sztucznego zasilania brzegu w Mrzeżynie, budowę ostróg brzegowych w Niechorzu, przebudowę opaski brzegowej w Jarosławcu oraz monitoring - skanowanie laserowe.

Całkowite koszty Programu w latach 2004-2023 wynoszą 1.143.411 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2016 r. zaplanowano w kwocie 34.000 tys. zł.

Cel	Jednostki realizujące	Miernik	2016 plan
Zabezpieczenie brzegu morskiego przed zjawiskiem erozji	Urzędy Morskie w Gdyni, Słupsku i Szczecinie	Długość linii brzegowej zabezpieczonej w ciągu roku przed zjawiskiem erozji i powodzi od strony morza (w km)	6,3

5. Budowa kompleksu Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku

Program wieloletni „Budowa kompleksu Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku” na lata 2011-2017, realizowany będzie w 2016 r. w ramach funkcji **9. Kultura i dziedzictwo narodowe**, zadania 9.1. W *Ochrona i popularyzacja dziedzictwa i tożsamości narodowej w kraju i za granicą*, podzadania 9.1.1. W *Ochrona materialnego dziedzictwa kulturowego i miejsc pamięci narodowej w kraju i za granicą*, a także działań: 9.1.1.2. W *Ochrona, udostępnianie, digitalizacja i popularyzacja zasobów dóbr kultury i propagowanie wiedzy o dziedzictwie kulturowym* oraz działania 9.1.1.4. W *Ochrona zabytków wpisanych do rejestru i nadzór konserwatorski*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 169/2011 Rady Ministrów z dnia 6 września 2011 r. z późn. zm.

Nadzór nad realizacją Programu przez Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku sprawuje Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

W ramach Programu wspierana jest budowa kompleksu Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku, który tworzyć będą: nowy budynek muzealno-edukacyjny (o powierzchni użytkowej 5 tys. m²), willa „Milusin” (rodzinny dworek Aleksandry i Józefa Piłsudskich)

„Drewniak” oraz „Willa Bzów”, a także park i ogród. Muzeum pełnić będzie rolę ponadregionalnego ośrodka edukacyjno-badawczego, który zajmie się upowszechnianiem wiedzy dotyczącej dokonań Józefa Piłsudskiego oraz promocją Polski jako kraju, który uchronił Europę przed totalitaryzmem bolszewickim. Placówka będzie dokumentować rolę i miejsce Józefa Piłsudskiego w dziejach narodu i państwa polskiego, gromadzić pamiątki związane z jego życiem osobistym i działalnością polityczną, kreując i promując postawy obywatelskiego patriotyzmu z wykorzystaniem nowoczesnych, interaktywnych form kontaktu ze zwiedzającymi oraz multimedialnych ekspozycji zgromadzonych eksponatów.

Program jest w trakcie realizacji i dotychczas nie zostały jeszcze osiągnięte ogólne docelowe efekty programu. Zgodnie z założeniami Programu na 2016 r. planowane jest sfinansowanie zaprojektowania, budowy i wyposażenia nowego budynku muzealnego a także zaprojektowania i budowy ekspozycji stałej o powierzchni około 1.300 m². Ponadto środki budżetu państwa zostaną przeznaczone na rewaloryzację i adaptację dla potrzeb Kompleksu Muzealnego zabytkowego budynku „Willa Bzów” oraz odtworzenie terenów zabytkowej „Enklawy historycznej” w tym: rewitalizację lasu, stworzenie parku.

Całkowite koszty Programu w latach 2011-2017 wynoszą 168.795 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2016 r. zaplanowano w kwocie 56.050 tys. zł.

Cel	Jednostka realizująca	Miernik	2016 plan
Stworzenie obiektu kultury, umacniającego naszą tożsamość narodową, upowszechniającego wiedzę o dziejach ojczystych i uchronienie przed zniszczeniami „Enklawy historycznej,” bezcennego z historycznego punktu widzenia, fragmentu naszego narodowego dziedzictwa	Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku	Rewaloryzacja i adaptacja obiektów zabytkowych w m ²	827
		Powierzchnia użytkowa budowanych obiektów w m ²	5.000

6. Budowa Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku

Program wieloletni „*Budowa Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku*” na lata 2011-2016, realizowany będzie w 2016 r. w ramach funkcji **9. Kultura i dziedzictwo narodowe**, zadania 9.1. *W Ochrona i popularyzacja dziedzictwa i tożsamości narodowej w kraju i za granicą*, podzadania 9.1.1. *W Ochrona materialnego dziedzictwa kulturowego i miejsc pamięci narodowej w kraju i za granicą*, na poziomie działania 9.1.1.2. *W Ochrona, udostępnianie, digitalizacja i popularyzacja zasobów dóbr kultury i propagowanie wiedzy o dziedzictwie kulturowym*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 31/2011 Rady Ministrów z dnia 4 stycznia 2011 r. z późn. zm. Uchwałą nr 53/2015 z dnia 21 kwietnia 2015 r. realizacja programu została przedłużona, wobec czego program zostanie zakończony w 2016 r.

Nadzór nad realizacją Programu przez Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku sprawuje Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

W ramach Programu realizowana jest budowa Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku, w którym przedstawiona zostanie historia wojny we wszystkich jej aspektach. Działalność wystawiennicza, edukacyjna i badawcza, która prowadzona będzie przez tę państwową instytucję kultury o randze międzynarodowej przyczyni się do upowszechniania wiedzy o II wojnie światowej oraz do pielęgnowania pamięci o jej ofiarach i bohaterach.

Funkcjonowanie Muzeum sprzyjać również będzie promowaniu Polski jako kraju wartości i postaw obywatelskich, realizującego program zbliżania do siebie ludzi. Budowa nowoczesnej instytucji muzealnej prowadzić będzie także do zwiększenia atrakcyjności turystycznej Gdańska i województwa pomorskiego.

W 2016 r. kontynuowana będzie budowa obiektu i ekspozycji (obecnie konstrukcja została zrealizowana w około 26%), zagospodarowanie terenu i wyposażenie. Działania te będą miały znaczenie dla pełnego zrealizowania celu programu w ujęciu zadaniowej prezentacji programów wieloletnich, ponieważ planuje się ukończenie budowy obiektu i uzyskanie pozwolenia na jego użytkowanie. Tym samym zostanie uzyskana powierzchnia obiektu 26.200 m² (powierzchnia ta została zwiększona w stosunku do wskazanej w Programie wieloletnim o 3.200 m²).

Całkowite koszty Programu w latach 2011-2016 wynoszą 448.932 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2016 r. zaplanowano w kwocie 175.449 tys. zł.

Cel	Jednostka realizująca	Miernik	2016 plan
Stworzenie nowoczesnego muzeum, w którym opowiedziana zostanie historia wojny we wszystkich jej aspektach	Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku	Powierzchnia użytkowa budowanych obiektów w m ²	26.200

7. Budowa Muzeum Historii Polski w Warszawie

Program wieloletni „Budowa Muzeum Historii Polski w Warszawie” realizowany będzie w 2016 r. w ramach funkcji **9. Kultura i dziedzictwo narodowe**, zadania 9.1.W *Ochrona i popularyzacja dziedzictwa i tożsamości narodowej w kraju i za granicą*, podzadania 9.1.1. W *Ochrona materialnego dziedzictwa kulturowego i miejsc pamięci narodowej w kraju i za granicą*, działania 9.1.1.2. W *Ochrona, udostępnianie, digitalizacja i popularyzacja zasobów dóbr kultury i propagowanie wiedzy o dziedzictwie kulturowym*.

Program został ustanowiony uchwałą Uchwała nr 118/2015 Rady Ministrów z dnia 21 lipca 2015 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego „Budowa Muzeum Historii Polski w Warszawie”.

Nadzór nad realizacją programu przez Muzeum Historii Polski w Warszawie sprawuje Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

W ramach programu wieloletniego powstanie w budynku na terenie Cytadeli Warszawskiej obiekt będący siedzibą Muzeum Historii Polski w Warszawie, który ma mieć powierzchnię ok. 24 tys. m² i być jedną z najnowocześniejszych tego typu placówek w Polsce. Muzeum będzie prezentować najważniejsze wątki polskiej historii - państwa i narodu – ze szczególnym uwzględnieniem tematyki wolności - tradycji polskiego parlamentaryzmu, instytucji i ruchów obywatelskich, walki o wolność i niepodległość. Stała ekspozycja Muzeum będzie ukazywać najważniejsze wątki z dziejów Polski od X do XXI wieku. Centralne miejsce znajdzie w niej historia wolności w Polsce (dzieje parlamentaryzmu, ruchów niepodległościowych i obywatelskich) od czasów republiki szlacheckiej w XVI wieku aż po „Solidarność”. Wystawa będzie dokumentować i prezentować również inne wątki historii politycznej, społecznej, kultury i obyczajów. Prezentacja będzie miała w dużej części charakter narracyjny, przy wykorzystaniu zbiorów (pozyskanych, planowanych do zakupu, depozytów) oraz najnowocześniejszych instalacji wystawienniczych, w tym technik audiowizualnych i multimedialnych. Zastosowana technika ma ułatwić zwiedzającym doświadczanie atmosfery dawnych epok, a jednocześnie pomoże zgromadzić bogate zasoby wiedzy o historii i kulturze polskiej.

W 2016 r. planuje się uzyskanie pozwolenia na budowę, przygotowanie przez pracownię architektoniczną dokumentacji przetargowej (w tym kosztorysu inwestorskiego) oraz przygotowanie i ogłoszenie przetargu na Generalnego Wykonawcę robót budowlanych. Działania te będą miały znaczenie dla częściowego zrealizowania celu programu w ujęciu zadaniowej prezentacji programów wieloletnich, ponieważ w roku 2016 r. nie rozpocznie się jeszcze właściwa budowa obiektu.

Całkowite koszty Programu w latach 2016-2019 wynoszą 310.000 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2016 r. zaplanowano w kwocie 11.600 tys. zł.

Cel	Jednostki realizujące	Miernik	2016 plan
Stworzenie nowoczesnego muzeum, w którym zostanie opowiedziana historia Polski w sposób atrakcyjny i przystępny dla odbiorców z Polski i zagranicy	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego / Muzeum Historii Polski w Warszawie	Powierzchnia użytkowa budowanych obiektów w m ²	24.000

8. Europejska Stolica Kultury 2016

Program wieloletni „Europejska Stolica Kultury 2016” realizowany będzie w 2016 r. w ramach funkcji **9. Kultura i dziedzictwo narodowe**, zadania 9.2. *Działalność artystyczna*,

upowszechniająca, promująca kulturę i dialog międzykulturowy, podzadania 9.2.1 o tej samej nazwie, a także działania: 9.2.1.4. *Wspieranie i promowanie wydarzeń kulturalnych*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 121/2015 Rady Ministrów z dnia 28 lipca 2015 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą *Europejska Stolica Kultury 2016*. Nadzór nad realizacją Programu przez Narodowe Forum Muzyki sprawuje Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego (który jednocześnie koordynuje program).

Projekty realizowane w ramach PW ESK 2016 wpłyną na zwiększenie spójności społecznej, rozwój społeczności lokalnych oraz środowiska twórców kultury. Stymulować będą także rozwój potencjału ekonomicznego oraz zaplecza infrastrukturalnego miasta.

Większość przedstawionych w niniejszym dokumencie projektów zostało zaprogramowanych jako działania wieloletnie, do realizacji w roku 2016 i w latach następnych. Są to m.in. Miasto przyszłości, AIR WRO, Wrocław-Lwów (w wymiarze idei włączenia miast spoza UE do aktywnej współpracy w ramach inicjatywy ESK), Dolnośląska Platforma ESK 2016+, Koalicja Miast 2016, Wolontariat 2016 – Animatorzy Kultury, Teatr +, Cykl wystaw wielkich malarzy, Wrocław Stolicą Literatury, projekty edukacji: filmowej, artystycznej i kulturalnej. Lista 32 projektów przedstawionych w PW ESK 2016 jest częścią całego programu obchodów Europejskiej Stolicy Kultury. Na program składają się projekty zarówno o charakterze *key events* (wg aplikacji) jak i długofalowych programów uruchamiających procesy społeczne związane z nowymi modelami uczestnictwa w kulturze.

Całkowite koszty Programu w latach 2016-2017 wynoszą 210.450 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2016 r. zaplanowano w kwocie 96.000 tys. zł.

Cel	Jednostka realizująca	Miernik	2016 plan
Zwiększenie atrakcyjności Polski, regionu Dolnego Śląska i miasta Wrocław poprzez organizację ESK 2016, kompleksowa prezentacja na arenie międzynarodowej polskiej kultury w całej rozciągłości i bogactwie	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego / Narodowe Forum Muzyki	Liczba osób uczestniczących w wydarzeniach realizowanych w ramach ESK (narastająco) / Liczba wydarzeń (narastająco)	1.813.000/160

9. Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy – III etap

Program wieloletni „*Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy*” – III etap na lata 2014-2016 realizowany będzie w 2016 r. w ramach dwóch działań w zakresie:

- **funkcji 10. Nauka polska**, zadania 10.2. *Badania naukowe służące praktycznym zastosowaniom*, podzadania 10.2.1. *Wspieranie badań stosowanych, prac rozwojowych oraz komercjalizacji wyników B+R*, działania 10.2.1.2. *Finansowanie badań stosowanych*;

- **funkcji 14. Rynek pracy**, zadania 14.2. *Budowa nowoczesnych stosunków pracy i warunków pracy*, podzadania 14.2.1. *Tworzenie ram prawnych stosunków i warunków pracy, działania*, 14.2.1.2. *Promocja i poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 126/2013 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2013 r. Nadzór nad realizacją i wdrażaniem wyników Programu, przez głównego wykonawcę i koordynatora – Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, sprawuje Minister Pracy i Polityki Społecznej.

Program stanowi jedno z działań państwa na rzecz poprawy bezpieczeństwa i warunków pracy w Polsce, stanowiąc jednocześnie realizację zadań wynikających z dokumentów międzynarodowych i krajowych w tym zakresie. Realizacja programu polega na opracowaniu innowacyjnych rozwiązań organizacyjnych i technicznych, ukierunkowanych na rozwój zasobów ludzkich oraz nowych wyrobów, technologii, metod i systemów zarządzania. Wykorzystanie wyników programu przyczyni się do znaczącego ograniczenia liczby osób zatrudnionych w warunkach narażenia na czynniki niebezpieczne, szkodliwe i uciążliwe oraz ograniczenia związanych z nimi wypadków przy pracy, chorób zawodowych i wynikających z tego strat ekonomicznych i społecznych.

Rok 2016 będzie ostatnim rokiem realizacji III etapu programu wieloletniego. W tym okresie zaplanowano wykonanie 84 końcowych etapów zadań w zakresie służb państwowych. W 2016 r. realizowane będą jednocześnie końcowe etapy projektów w części B Programu realizacji badań naukowych i prac rozwojowych. Na koniec 2016 r. zakłada się uzyskanie wartości miernika - 153 produkty rozwiązania prewencji technicznej i organizacyjnej.

Kluczowe znaczenie dla osiągnięcia zakładanych celów Programu będzie miał zakres oraz sposób realizacji prac związanych z wykorzystaniem i upowszechnianiem jego wyników. Wykorzystanie i upowszechnianie wyników Programu podejmowane jest systematycznie, i będzie obejmowało również okres do 5 lat po jego zakończeniu. Zakłada się, że wykorzystanie i upowszechnianie w tym okresie rezultatów Programu powinno przyczynić się do znacznego ograniczenia ryzyka zawodowego związanego z narażeniem na czynniki niebezpieczne, szkodliwe i uciążliwe w miejscu pracy. Wpłynie to także na możliwości wydłużenia aktywności zawodowej z zachowaniem zdrowia.

Całkowite koszty Programu w latach 2014-2016 wynoszą 93.500 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2016 r. zaplanowano w kwocie 31.500 tys. zł, z tego w części 28 – Nauka w kwocie 10.500 tys. zł oraz w części 31 – Praca w kwocie 21.000 tys. zł.

Cel	Jednostka realizująca	Miernik	2016 plan
Opracowanie innowacyjnych rozwiązań organizacyjnych i technicznych poprawiających warunki i bezpieczeństwo pracy	Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy instytut Badawczy	Liczba produktów (rozwiązań prewencji technicznej i organizacyjnej programu wieloletniego w części B	153
Ograniczanie liczby osób zatrudnionych w warunkach narażenia na czynniki niebezpieczne, szkodliwe i uciążliwe oraz ograniczenia związanych z nimi wypadków przy pracy, chorób zawodowych i wynikających z tego strat ekonomicznych i społecznych		Liczba zadań w zakresie służb państwowych w danym roku	84

10. Priorytetowe Zadania Modernizacji Technicznej Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w ramach programów operacyjnych

Program wieloletni „*Priorytetowe Zadania Modernizacji Technicznej Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w ramach programów operacyjnych*” na lata 2014-2022 realizowany będzie w 2016 r. w ramach funkcji **11. Bezpieczeństwo zewnętrzne i nienaruszalność granic** w zadaniu 11.1. *Utrzymanie i rozwój zdolności operacyjnych Sił Zbrojnych RP (w podzadaniach 11.1.1. Zdolność do dowodzenia Siłami Zbrojnymi RP; 11.1.2. Zdolność do rozpoznania; 11.1.3. Zdolność do rażenia sił przeciwnika, 11.1.4. Zdolność do zabezpieczenia logistycznego działań, 11.1.5. Zdolność do przetrwania i ochrony wojsk, 11.1.7 Zabezpieczenie systemu szkolenia i wykorzystania doświadczeń.* Program został ustanowiony uchwałą Nr 164/2013 Rady Ministrów z dnia 17 września 2013 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego „*Priorytetowe Zadania Modernizacji Technicznej Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w ramach programów operacyjnych*”, z późn. zm.

Minister Obrony Narodowej jest wykonawcą Programu i sprawuje nadzór nad realizacją przedsięwzięć związanych z jego wykonywaniem.

Celem programu jest zwiększenie zdolności operacyjnych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz podwyższenie stopnia nowoczesności uzbrojenia i sprzętu wojskowego. Program realizuje postanowienia Strategii Rozwoju Systemu Bezpieczeństwa Narodowego RP 2022, w której jako jedno z głównych działań służących realizacji umocnieniu zdolności państwa do obrony wskazano zwiększenie nasycenia nowoczesnym uzbrojeniem i sprzętem wojskowym. W ramach programu wieloletniego realizowane są zatem zadania rzeczowe, które stanowią główną część mechanizmu zabezpieczenia potrzeb rozwoju systemów uzbrojenia i sprzętu wojskowego wynikających z aktualnego potencjału bojowego

Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, co ma kluczowe znaczenie dla utrzymania i rozwoju poszczególnych zdolności operacyjnych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Przewiduje się, iż w 2016 roku i latach kolejnych nastąpi faktyczne zintensyfikowanie dostaw sprzętu wojskowego do jednostek wojskowych (m.in. samoloty szkolno-treningowe AJT, okręt patrolowy, niszczyciel min, kołowe transportery opancerzone Rosomak). Ponadto, spodziewane jest rozstrzygnięcie zamówień na realizację kolejnych ważnych programów modernizacyjnych Sił Zbrojnych, w tym przeciwlotniczych zestawów raketowych krótkiego zasięgu, zestawów bezpilotowych statków powietrznych, modułów ogniowych oraz okrętów. Planowane w 2016 r. dostawy sprzętu wojskowego wpłyną na zwiększenie zdolności operacyjnych SZ RP oraz podwyższenie nowoczesności uzbrojenia i sprzętu wojskowego w szczególności w obszarze zdolności do rażenia sił przeciwnika oraz zdolności do dowodzenia siłami zbrojnymi RP.

Całkowite koszty Programu w latach 2014-2022 wyniosą 91.500.330 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2016 r. zaplanowano w kwocie 5.647.266 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca	Miernik	2016 plan
Zwiększenie zdolności operacyjnych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz podwyższenie stopnia nowoczesności uzbrojenia i sprzętu wojskowego.	Ministerstwo Obrony Narodowej	Relacja procentowa zrealizowanego na koniec roku budżetowego rzeczowego zakresu zadań w stosunku do zakresu rzeczowego zadań przewidzianych w harmonogramie implementacji programu przyjętego w dniu jego ustanowienia	2,78

11. Ochrona zdrowia zwierząt i zdrowia publicznego

Program wieloletni „Ochrona zdrowia zwierząt i zdrowia publicznego” realizowany będzie w 2016 r. na poziomie działania w ramach **Funkcji 21. Polityka rolna i rybacka**, zadania 21.3. *W Ochrona zdrowia i dobrostanu zwierząt oraz zdrowia publicznego*, podzadania 21.3.1. *W Ochrona zdrowia, zwalczanie chorób zakaźnych i dobrostan zwierząt*, działania 21.3.1.5. *Badania w zakresie ochrony zdrowia zwierząt i zdrowia publicznego*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 229/2013 Rady Ministrów z dnia 31 grudnia 2013 r. Nadzór nad realizacją Programu przez Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach, sprawuje Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Program uwzględnia aktualną europejską i światową sytuację epizootyczną, rezultaty badań prowadzonych w poprzednich edycjach programu wieloletniego oraz potrzebę wykonania zadań określonych przepisami Unii Europejskiej, w której ochrona zdrowia konsumenta i ochrona zdrowia zwierząt odgrywają niezwykle ważną rolę.

Zamierzony cel, którym jest zapewnienie aktualnych informacji dotyczących występowania w Polsce najgroźniejszych dla ludzi odzwierzęcych czynników chorobotwórczych, osiągany jest w ramach trzech zakresów tematycznych: 1) kontroli występowania substancji niedozwolonych w żywności zwierzęcego pochodzenia i substancji niepożądanych

w paszach 2) oceny występowania chorób odzwierzęcych 3) oceny stanu występowania chorób zakaźnych zwierząt hodowlanych i wolnożyjących, a jednocześnie – szkolenia Inspekcji Weterynaryjnej.

Realizacja zadań programu wieloletniego ma charakter ciągły i służy określeniu statusu Polski w zakresie ważnych chorób zakaźnych zwierząt i zoonoz oraz określeniu statusu występowania zanieczyszczeń żywności zwierzęcego pochodzenia i środków żywienia zwierząt substancjami toksycznymi. W ramach realizacji programu wieloletniego w 2016 r. przewiduje się kontynuację wykonywania 46 zadań, ujętych w ww. zakresach tematycznych (harmonogram tych działań został w sposób szczegółowy opisany w załączniku nr 1. do Uchwały ustanawiającej Program). Ponadto, będą prowadzone szkolenia specjalistyczne dla urzędowych lekarzy weterynarii oraz pracowników Inspekcji Weterynaryjnej.

Całkowite koszty Programu w latach 2014-2018 wynoszą 77.050 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2016 r. zaplanowano w kwocie 15.431 tys. zł.

Cel	Jednostka realizująca	Miernik	2016 plan
Zapewnienie aktualnych informacji dotyczących występowania w Polsce najgroźniejszych dla ludzi odzwierzęcych czynników chorobotwórczych	Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach	Liczba przeszkolonych osób	1.245

12. Działania na rzecz poprawy konkurencyjności i innowacyjności sektora ogrodniczego z uwzględnieniem jakości i bezpieczeństwa żywności oraz ochrony środowiska naturalnego

Program wieloletni *„Działania na rzecz poprawy konkurencyjności i innowacyjności sektora ogrodniczego z uwzględnieniem jakości i bezpieczeństwa żywności oraz ochrony środowiska naturalnego”* na lata 2015-2020 realizowany będzie w 2016 r. w ramach funkcji **21. Polityka rolna i rybacka**, w zadaniu 21.1. W *Rozwój produkcji roślinnej i ochrona roślin uprawnych*, w podzadaniu 21.1.3. W *Ochrona roślin i nasiennictwo*, w działaniu 21.1.3.6. *Badania w zakresie ochrony roślin i nasiennictwa*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 105/2015 Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą *„Działania na rzecz poprawy konkurencyjności i innowacyjności sektora ogrodniczego z uwzględnieniem jakości i bezpieczeństwa żywności oraz ochrony środowiska naturalnego”*.

Nadzór nad realizacją Programu przez Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach sprawuje Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Program wieloletni ma na celu stworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności i innowacyjności gospodarstw ogrodniczych, zapewniających bezpieczeństwo żywnościowe

kraju i ochronę środowiska naturalnego. Realizacja Programu przyczynić się ma do eliminacji lub znacznego ograniczenia zagrożeń dla dalszego rozwoju ogrodnictwa w Polsce, a tym samym do zagwarantowania bezpieczeństwa żywnościowego kraju w zakresie zaopatrzenia w owoce i warzywa. Cel programu jest realizowany poprzez działania w kierunku tworzenia postępu biologicznego w produkcji ogrodniczej, ograniczania ryzyka związanego ze stosowaniem środków ochrony roślin, zwiększania populacji pszczoły miodnej i dzikich owadów zapylających. W wyniku realizacji programu zostaną opracowane i wdrożone systemy oraz nowe technologie wytwarzania produktów ogrodniczych o wysokiej jakości i bezpiecznych dla konsumentów. Ponadto, ważnym zadaniem jest sprawny transfer wiedzy oraz technologii wytworzonych w ramach Programu, skierowanych do producentów oraz przetwórców owoców i warzyw.

W 2016 r. w szczególności planuje się zgłaszać odmiany roślin sadowniczych i warzywnych do badań urzędowych, opracować i zaktualizować metodyki integrowanej ochrony roślin i Integrowanej Produkcji Roślin, aktualizować Platformę Wspomagania Decyzji Nawodnieniowych oraz badać produkty lecznicze weterynaryjne, a także pokarmy dla pszczoł. Ponadto planuje się organizację konferencji i szkoleń mających na celu upowszechnianie wiedzy i transfer nauki do praktyki. Realizacja celu głównego jak i celów szczegółowych programu mierzona jest poprzez działania realizowane w powyższym zakresie oraz liczbę publikacji, które pozwalają na bieżące określanie stopnia realizacji celu. Działania podjęte w 2016 r. będą stanowić przeszło 20% pełnego zrealizowania celu programu.

Całkowite koszty Programu w latach 2015-2020 wynoszą 57.987 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2016 r. zaplanowano w kwocie 10.502 tys. zł.

Cel	Jednostka realizująca	Miernik	2016 plan
Stworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności i innowacyjności gospodarstw ogrodniczych, zapewniających bezpieczeństwo żywnościowe kraju i ochronę środowiska naturalnego	Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach	Liczba publikacji	53*

*w ujęciu narastającym

13. Tworzenie naukowych podstaw postępu biologicznego i ochrona roślinnych zasobów genowych źródłem innowacji i wsparcia zrównoważonego rolnictwa oraz bezpieczeństwa żywnościowego kraju

Program wieloletni „*Tworzenie naukowych podstaw postępu biologicznego i ochrona roślinnych zasobów genowych źródłem innowacji i wsparcia zrównoważonego rolnictwa oraz bezpieczeństwa żywnościowego kraju*” na lata 2015-2020 realizowany będzie w 2016 r. w ramach funkcji **21. Polityka rolna i rybacka**, w zadaniu 21.1. W *Rozwój produkcji roślinnej*

i ochrona roślin uprawnych, w podzadaniu 21.1.3. W Ochrona roślin i nasiennictwo, w działaniu 21.1.3.6. Badania w zakresie ochrony roślin i nasiennictwa.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 104/2015 Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2015 r. *w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Tworzenie naukowych podstaw postępu biologicznego i ochrona roślinnych zasobów genowych źródłem innowacji i wsparcia zrównoważonego rolnictwa oraz bezpieczeństwa żywnościowego kraju”.*

Nadzór nad realizacją Programu przez Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin – Państwowy Instytut Badawczy w Radzikowie, Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach sprawuje Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Przeznaczeniem programu jest zapewnienie warunków do produkcji odmian roślin w celu wytwarzania bezpiecznej żywności i paszy, kształtowania jakości surowców roślinnych, a także zwiększania konkurencyjności rolnictwa na obszarach wiejskich. Cel ten realizowany będzie przez cele szczegółowe w ramach 5 obszarów badawczych:

- 1) Ochrona Zasobów Genowych Roślin Użytkowych;
- 2) Zwiększanie wartości użytkowej roślin poprzez poszerzanie ich puli genetycznej i wdrażanie postępu biologicznego z przeznaczeniem na różne cele;
- 3) Monitoring zmian zdolności chorobotwórczych populacji organizmów szkodliwych i kwarantannowych roślin uprawnych;
- 4) Zachowanie czystości produkcji i bezpieczeństwa żywności wobec obecności w systemach rolniczych produktów genetycznie zmodyfikowanych;
- 5) Upowszechnianie wiedzy o hodowli roślin, nasiennictwie i nowych technologiach dla zrównoważonego rolnictwa

W 2016 r. zostanie wykonane ok. 16 % pełnego zrealizowania celu programu w ujęciu zadaniowej prezentacji programów wieloletnich (Liczba opracowań, publikacji i działań propagujących piśmiennictwo w zakresie wdrożenia postępu biologicznego w produkcji roślinnej w ujęciu narastającym wyniesie 141 sztuk).

Całkowite koszty Programu w latach 2015-2020 wynoszą 85.106 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2016 r. zaplanowano w kwocie 16.583 tys. zł.

Cel	Jednostka realizująca	Miernik	2016 plan
Zapewnienie warunków do produkcji odmian roślin w celu wytwarzania bezpiecznej żywności i paszy, kształtowania jakości surowców roślinnych a także zwiększania konkurencyjności rolnictwa na obszarach wiejskich	Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin – Państwowy Instytut Badawczy w Radzikowie, Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach	Liczba opracowań, publikacji i działań propagujących piśmiennictwo w zakresie wdrażania postępu biologicznego w produkcji roślinnej	141*

*w ujęciu narastającym

14. Rolnictwo Polskie i UE 2020+. Wyzwania, szanse, zagrożenia, propozycje

Program wieloletni „*Rolnictwo Polskie i UE 2020+. Wyzwania, szanse, zagrożenia, propozycje*” realizowany będzie w 2016 r. w ramach funkcji **21. Polityka rolna i rybacka**, w zadaniu 21.5. *W Wsparcie gospodarstw rolnych, rozwój wsi oraz żywność regionalna, tradycyjna i systemy jakości żywności*, w podzadaniu 21.5.6. *Kształtowanie ustroju rolnego państwa i gospodarki żywnościowej*, działanie 21.5.6.1. *Tworzenie warunków dla kształtowania ustroju rolnego państwa i gospodarki żywnościowej*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 21/2015 Rady Ministrów z dnia 10 lutego 2015 r. *w sprawie ustanowienia programu wieloletniego „Rolnictwo Polskie i UE 2020+. Wyzwania, szanse, zagrożenia, propozycje”*.

Nadzór nad realizacją Programu przez Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie sprawuje Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Program wieloletni „Rolnictwo Polski i UE 2020+. Wyzwania, szanse, zagrożenia, propozycje” jest kontynuacją wcześniejszych badań i analiz prowadzonych przez Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie, a równocześnie zawiera nowe zagadnienia stosownie do zmieniającej się rzeczywistości gospodarczej i założeń w polityce rolnej. Program został podzielony na siedem obszernie sformułowanych tematów, obejmujących podstawowe zagadnienia ekonomiczne i społeczne, odnoszące się do rolnictwa, gospodarki żywnościowej i regionów wiejskich w ujęciu regionalnym, krajowym, UE i globalnym.

Tematy badawcze zostały uszczegółowione przez wyodrębnienie 27 zadań badawczych. Głównym celem programu wieloletniego jest wsparcie strategicznych zadań państwa w monitorowaniu kluczowych uwarunkowań społeczno-gospodarczych i instytucjonalnych oraz planowaniu, negocjowaniu, analizie, ocenie i wdrażaniu polityk na rzecz dalszego rozwoju polskiego rolnictwa i obszarów wiejskich oraz wzrostu konkurencyjności sektora rolno-żywnościowego w okresie do i po 2020 r.

W 2016 roku efektem programu będzie wycena dóbr publicznych i efektów zewnętrznych w rolnictwie oraz ocena przydatności systemu handlu uprawnieniami do emisji zanieczyszczeń jako instrumentu internalizacji efektów zewnętrznych w rolnictwie. Ocena systemu poręczeń i gwarancji kredytowych funkcjonującego w Polsce w odniesieniu do rozwoju wsi i rolnictwa. Ocena systemu handlu uprawnieniami jest szczególnie ważna z uwagi na politykę klimatyczną UE i rosnącą konieczność uwzględniania rolnictwa w działaniach zmierzających do zmniejszania poziomu tych emisji.

Całkowite koszty Programu w latach 2015-2019 wynoszą 47.555 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2016 r. zaplanowano w kwocie 9.488 tys. zł.

Cel	Jednostka realizująca	Miernik	2016 plan
Wsparcie strategicznych zadań państwa w monitorowaniu kluczowych uwarunkowań społeczno-gospodarczych, instytucjonalnych oraz planowanie, negocjowanie, analiza, ocena i wdrażanie polityk na rzecz rozwoju polskiego rolnictwa i obszarów wiejskich	Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie	Liczba opublikowanych recenzowanych monografii	20

15. Budowa kampusu 600-lecia Odnowienia Uniwersytetu Jagiellońskiego

Program wieloletni „Budowa kampusu 600-lecia Odnowienia Uniwersytetu Jagiellońskiego” realizowany będzie w 2016 r. na poziomie działania w ramach funkcji

3. Edukacja, wychowanie i opieka, zadania 3.2. Szkolnictwo wyższe, podzadania 3.2.4. Rozwój infrastruktury szkolnictwa wyższego, działania 3.2.4.1. Rozwój infrastruktury szkolnictwa wyższego.

Program został ustanowiony ustawą z dnia 23 maja 2001 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Budowa Kampusu 600-lecia Odnowienia Uniwersytetu Jagiellońskiego” (Dz. U. Nr 67, poz. 677, z późn. zm.).

Nadzór nad realizacją Programu przez Uniwersytet Jagielloński sprawuje Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Kampus 600-lecia Odnowienia Uniwersytetu Jagiellońskiego (tzw. III Kampus UJ) powstaje w Krakowie-Pychowicach i obejmuje nowoczesne budynki wydziałów ścisłych i przyrodniczych oraz Wydziału Zarządzania i Komunikacji Społecznej. W szczególności, w ramach programu wieloletniego planuje się wybudowanie budynku dla Wydziału Chemii Uniwersytetu Jagiellońskiego, budynku dla Instytutu Nauk Geologicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz budowę infrastruktury drogowej. Zwiększenie powierzchni budynków naukowo-dydaktycznych (o około 100 tys. m²) umożliwi właściwe wykorzystanie potencjalnych możliwości naukowo-dydaktycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego, a także – przy uwzględnieniu lokowanych w pobliżu inwestycji Krakowskiego Parku Technologicznego oraz Krakowskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej – stworzenie środowiska sprzyjającego budowaniu mostów pomiędzy nauką i przemysłem.

W 2016 roku Uczelnia planuje dalszą realizację zadań już kontynuowanych, związanych z bazą dydaktyczną oraz infrastrukturą, w zakresie której będą wykonywane podzadania Programu powiązane ściśle z budową obiektów kubaturowych.

Całkowite koszty Programu w całym okresie realizacji (2001-2017) wynoszą 962.500 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2016 r. zaplanowano w kwocie 59.536 tys. zł.

Cel	Jednostka realizująca	Miernik	2016 plan
Rozbudowa infrastruktury Uniwersytetu Jagiellońskiego	Uniwersytet Jagielloński	Sumaryczna powierzchnia użytkowa w m ² obiektów oddanych do użytku w ramach programu wieloletniego	97.313

16. Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu 2004-2017

Program wieloletni „*Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu 2004-2017*” realizowany będzie w 2016 r. na poziomie działania w ramach funkcji **3. Edukacja, wychowanie i opieka**, zadania 3.2. *Szkolnictwo wyższe*, podzadania 3.2.4. *Rozwój infrastruktury szkolnictwa wyższego*, działania 3.2.4.1. *Rozwój infrastruktury szkolnictwa wyższego*.

Program został ustanowiony ustawą z dnia 22 lipca 2004 r. *o ustanowieniu programu wieloletniego „Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu 2004-2017”* (Dz. U. Nr 192, poz. 1962, z późn. zm.).

Nadzór nad realizacją Programu przez Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu sprawuje Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Dzięki realizacji Programu zwiększą się wydatnie możliwości kształcenia i prowadzenia badań na unikatowych kierunkach studiów, w szczególności nowoczesnych technologii, informatyzacji oraz szeroko pojętej komunikacji społecznej, a także możliwości kształcenia nowoczesnej kadry. W konsekwencji zapewnione zostaną szersze możliwości rozwoju gospodarki opartej na wiedzy.

W 2016 roku – w ramach realizacji Programu – Uniwersytet planuje częściowe wybudowanie Uniwersyteckich Obiektów Sportowych oraz zakup gruntów – Kampus Morasko.

Całkowite koszty Programu w latach 2004-2017 wynoszą 546.753 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2016 r. zaplanowano w kwocie 7.929 tys. zł.

Cel	Jednostka realizująca	Miernik	2016 plan
Rozbudowa infrastruktury Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	Sumaryczna powierzchnia użytkowa w m ² obiektów oddanych do użytku w ramach programu wieloletniego	70.082

17. Narodowy Program Rozwoju Medycyny Transplantacyjnej

Wieloletni „*Narodowy program rozwoju medycyny transplantacyjnej*” na lata 2011-2020 realizowany będzie w 2016 r. w ramach funkcji **20. Zdrowie**, zadania 20.1. *W System opieki zdrowotnej i dostęp do świadczeń opieki zdrowotnej* – w dwóch działaniach: 20.1.4.7. *Świadczenia opieki zdrowotnej w zakresie programów polityki zdrowotnej* (ujętego w podzadaniu 20.1.4. W Świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych) oraz 20.4.1.3 *Inwestycje budowlane oraz wymiana i modernizacja sprzętu*

w zakresie programów polityki zdrowotnej (ujętego w podzadaniu 20.4.1. W Rozwój infrastruktury systemu ochrony zdrowia).

Program został ustanowiony uchwałą Nr 164/2010 Rady Ministrów z dnia 12 października 2010 r. z późn. zm.

Za realizację Programu odpowiedzialny jest Minister Zdrowia.

W ramach Programu dąży się do zwiększenia dostępności do leczenia przeszczepieniem komórek, tkanek i narządów, w tym m.in. do wzrostu liczby przeszczepień narządów od zmarłych dawców, zwiększenia liczby potencjalnych niespokrewnionych dawców szpiku oraz rozwoju publicznych i niepublicznych rejestrów niespokrewnionych dawców krwi pępowinowej, jak również do zwiększenia liczby przeszczepień nerki od żywego dawcy.

Realizacja programu w roku 2016 będzie kontynuacją działań podjętych w kolejnych latach jego funkcjonowania (tj. począwszy od 2011 r.) . W ramach programu podejmowane są w szczególności takie działania jak realizacja:

- 1) działań koordynatorów pobierania i przeszczepiania komórek, tkanek i narządów we wszystkich podmiotach leczniczych, spełniających warunki do pobierania narządów od zmarłych dawców;**
- 2) świadczeń z zakresu nowych rodzajów przeszczepiania komórek, tkanek i narządów oraz rozwój programów przeszczepiania w grupach biorców o podwyższonym ryzyku;**
- 3) rozwoju i doskonalenia systemów monitorowania, nadzoru i kontroli, jakości w transplantologii w celu uzyskania poprawy wyników przeszczepiania; akcji promocyjno-edukacyjnych w celu uzyskania większej akceptacji społecznej dla transplantacji, jako metody leczenia, co przełoży się na zwiększenie pobrań narządów od osób zmarłych i przeszczepów tych narządów, a także zwiększenie aktywności w zakresie przeszczepów rodzinnych;**
- 4) szkoleń osób, których czynności bezpośrednio wpływają, na jakość komórek, tkanek lub narządów oraz bezpieczeństwo dawców i biorców;**
- 5) prac remontowo-budowlanych w podmiotach działających w systemie medycyny transplantacyjnej w tym: bankach tkanek i komórek, ośrodkach transplantacyjnych oraz medycznych laboratoriach diagnostycznych testujących komórki, tkanki lub narządy;**
- 6) zakupów wysokospecjalistycznego sprzętu i aparatury z certyfikatami dla podmiotów – ośrodków transplantacyjnych, banków tkanek i komórek oraz medycznych laboratoriów diagnostycznych testujących komórki, tkanki lub narządy.**

Całkowite koszty Programu w latach 2011-2020 wynoszą 450.000 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2016 r. zaplanowano w kwocie 45.000 tys. zł.

Cel	Jednostka realizująca	Miernik	2016 plan
Rozwój medycyny transplantacyjnej	Ministerstwo Zdrowia	Liczba przeszczepień narządów na 1 mln mieszkańców (w szt.)	42

18. Programy wsparcia finansowego inwestycji w infrastrukturę w ochronie zdrowia

W ramach funkcji **20. Zdrowie**, zadania 20.4.W *Rozwój infrastruktury systemu ochrony zdrowia*, w podzadaniu 20.4.1 W o tej samej nazwie, w 2016 r. realizowanych będzie w zakresie działania 20.4.1.1. W *Inwestycje budowlane w obiektach związanych z ochroną zdrowia z wyłączeniem programów polityki zdrowotnej* pięć programów wieloletnich wsparcia finansowego inwestycji w infrastrukturę w ochronie zdrowia.

Program wieloletni pn. „*Przebudowa Uniwersyteckiego Szpitala Dziecięcego w Krakowie*” **(1)** został ustanowiony uchwałą Nr 72/2011 Rady Ministrów z dnia 24 maja 2011 r. z późn. zm. Natomiast program wieloletni „*Budowa Centrum Medycyny Nieinwazyjnej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego*” **(2)** na lata 2015-2020 został uchwalony uchwałą Nr 66/2015 Rady Ministrów z dnia 12 maja 2015 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „*Budowa Centrum Medycyny Nieinwazyjnej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego*”. Pozostałe trzy programy wieloletnie funkcjonowały pierwotnie jako inwestycje wieloletnie – stały się one programami wieloletnimi na podstawie art. 102 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1241, z późn. zm.), zgodnie z którym inwestycje wieloletnie ujęte w wykazie stanowiącym załącznik do ustawy budżetowej na rok 2010, a których termin zakończenia ustalono po dniu 31 grudnia 2010 r., z dniem 1 stycznia 2011 r. stały się programami wieloletnimi:

- program wieloletni pn. „*Szpital Pediatryczny Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego w Warszawie*” **(3)** na lata 2008-2016 – zmieniony uchwałą nr 35/2013 Rady Ministrów z dnia 21 lutego 2013 r. z późn. zm.;
- program wieloletni pn. „*Nowa siedziba Szpitala Uniwersyteckiego Kraków-Prokocim*” **(4)** na lata 2006-2019 – zmieniony uchwałą nr 148/2011 Rady Ministrów z dnia 9 sierpnia 2011 r. z późn. zm.;
- program wieloletni pn. „*Przebudowa i rozbudowa Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku*” **(5)** na lata 2008-2017 – zmieniony uchwałą nr 148/2011 Rady Ministrów z dnia 9 sierpnia 2011 r. z późn. zm.

Nadzór nad realizacją programów sprawuje Minister Zdrowia.

Celem wszystkich Programów jest racjonalny rozwój i modernizacja infrastruktury ochrony zdrowia, w tym przede wszystkim dostosowanie obiektów do obowiązujących standardów i przewidywanych potrzeb zdrowotnych (nazwy szczegółowych celów zostały wymienione w treści uchwał RM powołujących te programy. Programy obejmują przedsięwzięcia związane z budową, przebudową i rozbudową obiektów szpitalnych, których realizacja

przyczyni się do poprawy dostępności do specjalistycznych i wysokospecjalistycznych świadczeń zdrowotnych oraz podniesienia jakości udzielanych świadczeń.

W zakresie poszczególnych inwestycji planuje się, iż w 2016 r. będą realizowane następujące prace/działania (zakres rzeczowy), przyczyniające się do realizacji celów tych programów:

- a) realizacja prac: wykonanie i zakończenie robót budowlanych, instalacyjnych i wykończeniowych w budynku A; wyposażenie budynku A (oddziały pediatryczne) w sprzęt meblowo-technologiczny i medyczny; rozpoczęcie robót budowlanych budynków K (poradnie) – (1)**
- b) kontynuacja prac projektowych; roboty budowlane stanu surowego zamkniętego budynków B, C, D; roboty instalacyjne - montaż kanałów, kabli, przewodów; budowę sieci zewnętrznych – (2)**
- c) zakończenie wyposażenia budynku Szpitala Pediatrycznego Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego w Warszawie – w szczególności realizowane będą dostawy: drugiej części aparatury: monitorowania pacjenta, aparatów do znieczulenia, respiratorów, inkubatorów; wyposażenia klinik położnictwa i neonatologii; doposażenia apteki i zakładu diagnostyki laboratoryjnej; sprzętu chłodniczego oraz unitu laryngologicznego – (3)**
- d) realizacja prac budowlanych m.in. wykonanie robót ziemnych i wzmocnienie gruntu, fundamentów wraz z izolacjami stanu „zero” oraz rozpoczęcie stanu „surowego otwartego” dla budynków: A (część dydaktyczno – administracyjna), B (diagnostyka obrazowa), C (hall główny, poradnie), D (poradnie, laboratoria), E (główna oś komunikacyjna pomiędzy wszystkimi budynkami), F (SOR, blok operacyjny oraz oddział intensywnej terapii), G (oddziały łóżkowe), H (oddziały łóżkowe, stołówka, hall przyjęć pacjentów planowych), I (oddziały łóżkowe), J (oddział zakaźny), L (pralnia, kuchnia), M (kotłownia), P (parking wielopoziomowy) – (4)**
- e) prace rozbiórkowe, demontażowe w poziomie piwnicy, parteru, I i II piętra budynku A; prace budowlane i instalacyjne (wszystkich branż) w poziomie piwnicy, parteru, I i II piętra budynku A; prace rozbiórkowe i demontażowe w poziomie piwnicy i parteru budynku B; prace konstrukcyjne, budowlane i instalacyjne (wszystkich branż) w poziomie piwnicy, parteru, V piętra budynku B i II piętra budynku E; wymiana wind w budynku A; tymczasowe i docelowe alokacje kliniki: Kliniki Gastroenterologii i Chorób Wewnętrznych, Kliniki Neurochirurgii, Kliniki Reumatologii, Kliniki Kardiologii, Kliniki Neurologii, Pracowni Kardioangiografii; dostawy wyposażenia do: Kliniki Gastroenterologii i Chorób Wewnętrznych, Kliniki Neurologii, Poradni Kliniki Ortopedii i Traumatologii; bieżące rozliczenia z tytułu pełnionych nadzorów autorskich i nadzoru inwestorskiego – (5)**

Łączne całkowite koszty realizacji tych Programów wynoszą 3.091.619 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2016 r. zaplanowano w kwocie 348.571 tys. zł.

Jednostka realizująca	Miernik	2016 plan
Ministerstwo Zdrowia	„Zaawansowanie realizacji inwestycji” (lub zrealizowany zakres rzeczowy inwestycji)	1) 73%
		2) 13%
		3) 100%
		4) 31%
		5) 87%

19. Program integracji społeczności romskiej w Polsce na lata 2014-2020

Wieloletni „Program integracji romskiej w Polsce na lata 2014-2020” realizowany będzie w 2016 r. w ramach funkcji **16. Sprawy obywatelskie**, w zadaniu **16.2. W Przeciwdziałanie dyskryminacji oraz działania na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych**, w podzadaniu **16.2.1. W Przeciwdziałanie dyskryminacji oraz działania na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych**, w działaniu **16.2.1.1. W Działania krajowe i współpraca międzynarodowa na rzecz społeczności romskiej**.

Program został ustanowiony uchwałą Rady Ministrów nr 202/2014 z dnia 7 października 2014 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego „Program integracji społeczności romskiej w Polsce na lata 2014-2020”. Wykonawcą Programu jest Minister Administracji i Cyfryzacji, który jednocześnie koordynuje i nadzoruje jego realizację (jako minister właściwy do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych).

Celem głównym programu jest zwiększenie poziomu integracji społecznej Romów w Polsce rozumianej jako niezbędna aktywność państwa na rzecz poprawy ważnych aspektów życia społecznego osób należących do romskiej mniejszości etnicznej, w szczególności warunków bytowych oraz dostępu do systemu oświaty, rynku pracy, systemu ubezpieczenia społecznego, a także opieki zdrowotnej poprzez działania w obszarze edukacji, aktywizacji zawodowej, ochrony zdrowia oraz poprawy sytuacji mieszkaniowej.

Realizowane w 2016 r. w ramach Programu zadania będą obejmować następujące dziedziny: edukacja, praca, mieszkalnictwo, zdrowie. Zadania objęte Programem pod nadzorem urzędów wojewódzkich będą realizować jednostki samorządu terytorialnego, podmioty zaliczone do sektora finansów publicznych oraz organizacje pozarządowe, w tym organizacje mniejszości romskiej. Realizacja Programu integracji przyczyni się do zwiększenia poziomu aktywności obywatelskiej Romów, wpłynie przede wszystkim na poprawę wywiązywania się przedstawicieli tej grupy z obowiązków obywatelskich w zakresie realizacji obowiązku szkolnego, a w konsekwencji – do zmniejszenia

negatywnego postrzegania tej grupy przez społeczeństwo większościowe. Program integracji wypełnia dyrektywy Komisji Europejskiej w zakresie integracji Romów, co stanowi jeden z warunków ex-ante dla Polityki Spójności 2014-2020.

Całkowity koszt realizacji zadań w ramach Programu w latach 2014-2020 wynosi 74.580 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2016 r. zaplanowano w kwocie 11.400 tys. zł.

Cel	Jednostka realizująca	Miernik	2016 plan
Zwiększenie integracji społeczności romskiej w Polsce poprzez działania w obszarze edukacji, aktywizacji zawodowej, ochrony zdrowia oraz poprawy sytuacji mieszkaniowej	Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji	Liczba Romów uczestniczących w Programie integracji społeczności romskiej w Polsce na lata 2014-2020 w stosunku do liczby osób deklaruujących przynależność do romskiej mniejszości etnicznej	75%

20. Wieloletni program wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020

„Wieloletni program wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania >Pomoc Państwa w zakresie dożywiania< na lata 2014-2020” realizowany będzie w 2016 r.

na poziomie działania w ramach funkcji 13. **Zabezpieczenie społeczne i wspieranie rodziny**, zadania 13.1. *W Pomoc i integracja społeczna*, podzadania 13.1.2. *W Wspieranie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 221/2013 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. Wykonawcą Programu jest Minister Pracy i Polityki Społecznej, który monitoruje realizację Programu za pośrednictwem Wojewodów.

Realizacja Programu wpisuje się w prowadzoną politykę społeczną państwa w zakresie podniesienia poziomu życia rodzin o niskich dochodach, poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży oraz promowania prawidłowych nawyków żywieniowych. Program umożliwia wsparcie finansowe gminy w zakresie realizowanych przez nie obowiązkowych zadań własnych, określonych ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163, z późn. zm.). Głównym celem Programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich oraz osób dorosłych, w szczególności osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub osób niepełnosprawnych.

Przewiduje się, iż liczba osób objętych dożywianiem w 2016 r. wyniesie 1,8 mln osób. Pomoc ta – także w tym roku realizacji programu – będzie polegać na przekazywaniu osobom uprawnionym pomocy w formie: posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności, świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

Całkowite koszty Programu w latach 2014-2020 wynoszą 5.425.000 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2016 r. zaplanowano w kwocie 550.000 tys. zł.

Cel	Jednostki realizujące	Miernik	2016 plan
Zapewnienie pomocy w zakresie dożywiania osobom i rodzinom pozbawionym posiłku, w szczególności dzieciom, osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym	Wojewodowie	Liczba osób objętych dożywianiem (w mln os.)	1,8

21. Program wieloletni „Senior-WIGOR” na lata 2015-2020

„Program wieloletni „Senior-WIGOR” na lata 2015-2020” realizowany będzie w 2016 r. w ramach funkcji **13. Zabezpieczenie społeczne i wspieranie rodziny**, w zadaniu 13.1.W *Pomoc i integracja społeczna*, podzadaniu 13.1.4 *Wspieranie aktywnego starzenia się* (i działaniu 13.1.4.1. o tej samej nazwie).

Program został ustanowiony uchwałą Rady Ministrów Nr 34/2015 z dnia 17 marca 2015 r. „w sprawie ustanowienia programu wieloletniego „Senior-WIGOR” na lata 2015-2020.

Wykonawcą Programu jest minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.

Celem strategicznym Programu jest wsparcie seniorów poprzez dofinansowanie działań jednostek samorządu w rozwoju na ich terenie sieci Dziennych Domów „Senior-WIGOR”, ze szczególnym uwzględnieniem jednostek samorządu, charakteryzujących się niskimi dochodami lub wysokim odsetkiem seniorów w populacji ogółem lub brakiem infrastruktury pomocy społecznej służącej do realizacji usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób starszych poza miejscem ich zamieszkania.

W szczególności, w poszczególnych latach programu – także w **2016 r. – przewidziano zapewnienie wsparcia seniorom (osobom nieaktywnym zawodowo w wieku 60+) poprzez umożliwienie korzystania z oferty na rzecz społecznej aktywizacji, w tym oferty prozdrowotnej, obejmującej także usługi w zakresie aktywności ruchowej lub kinezyterapii, edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i opiekuńczej, w zależności od potrzeb stwierdzonych w środowisku lokalnym. W ramach Programu przewiduje się udostępnienie seniorom infrastruktury pozwalającej na aktywne spędzanie czasu wolnego, a także zaktywizowanie i zaangażowanie seniorów w działania samopomocowe i na rzecz środowiska lokalnego.**

Całkowite koszty Programu w latach 2015-2020 wynoszą 370.000 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2016 r. zaplanowano (w części 83) w kwocie 40.000 tys. zł.

Cel	Jednostki realizujące	Miernik	2016 plan
Zapewnienie wsparcia seniorom (osobom nieaktywnym zawodowo w wieku 60+) poprzez umożliwienie korzystania z oferty na rzecz społecznej aktywizacji, w tym oferty prozdrowotnej, obejmującej także usługi w zakresie aktywności ruchowej lub kinezyterapii, edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i opiekuńczej, w zależności od potrzeb stwierdzonych w środowisku lokalnym.	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej	Liczba zrealizowanych zadań publicznych dofinansowanych w ramach Programu Wieloletniego „Senior-WIGOR” na lata 2015-2020	235

22. Program polskiej energetyki jądrowej

Wieloletni „*Program polskiej energetyki jądrowej*” na lata 2014-2030 realizowany będzie w 2016 r. na poziomie działania w ramach funkcji **6. Polityka gospodarcza kraju**, zadania 6.2. *W Bezpieczeństwo gospodarcze państwa*, podzadania 6.2.1. *W Rynki paliw i energii*, w działaniu 6.2.1.6. *Działalność w zakresie rozwoju energetyki jądrowej*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 15/2014 Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 2014 r. Program realizowany jest przez Ministra Gospodarki, Państwową Agencję Atomistyki, Państwową Straż Pożarną oraz Straż Graniczną.

Program polskiej energetyki jądrowej ukierunkowany jest na wdrożenie w Polsce energetyki jądrowej, a przez to zapewnienie dostaw odpowiedniej ilości energii elektrycznej po akceptowalnych dla odbiorców, tj. gospodarki i społeczeństwa cenach, przy równoczesnym zachowaniu wymagań ochrony środowiska. Jego celem jest więc dywersyfikacja struktury wytwarzania energii elektrycznej i zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego kraju. W jego ramach realizowane będą zróżnicowane przedsięwzięcia niezbędne do wdrożenia energetyki jądrowej oraz zapewnienia bezpiecznej i efektywnej jej eksploatacji.

Zgodnie z uchwałą Rady Ministrów do końca 2016 r. ma nastąpić ustalenie lokalizacji i zawarcie kontraktu na dostarczenie wybranej technologii dla pierwszej elektrowni jądrowej w Polsce.

Całkowite koszty Programu w latach 2014-2030 wynoszą 265.043 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2016 r. zaplanowano w kwocie 8.901 tys. zł.

Cel	Jednostka realizująca	Miernik	2016 plan
Zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego kraju w wyniku dywersyfikacji struktury wytwarzania energii elektrycznej poprzez wprowadzenie energetyki jądrowej. Przedstawienie działań niezbędnych do wdrożenia energetyki jądrowej, zapewnienia bezpiecznej i efektywnej eksploatacji energetyki jądrowej.	Minister Gospodarki, Państwowa Agencja Atomistyki, Państwowa Straż Pożarna, Straż Graniczna	Poparcie społeczne dla rozwoju energetyki jądrowej w Polsce (w %)	53

23. Oświęcimski Strategiczny Program Rządowy. Etap V – 2016-2020

Wieloletni „Oświęcimski strategiczny program rządowy. Etap V 2016-2020” realizowany będzie w 2016 r. na poziomie działania w ramach funkcji **9. Kultura i dziedzictwo narodowe**, zadania 9.1. *W Ochrona i popularyzacja dziedzictwa i tożsamości narodowej w kraju i za granicą*, podzadania 9.1.1. *W Ochrona materialnego dziedzictwa kulturowego i miejsc pamięci narodowej w kraju i za granicą*.

Program stanowi kontynuację wcześniejszych etapów programu. Obecny V. etap będzie realizowany na podstawie uchwały Nr 146/2015 Rady Ministrów z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą "Oświęcimski Strategiczny Program Rządowy. Etap V - 2016-2020

Wykonanie zadań w ramach Programu koordynuje Minister Administracji i Cyfryzacji oraz Wojewoda Małopolski. Podmiotami bezpośrednio realizującymi Program są: Miasto Oświęcim, Gmina Oświęcim, Powiat Oświęcimski, Województwo Małopolskie oraz Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Oświęcimiu.

Celem Programu jest uporządkowanie i zagospodarowanie terenów wokół Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau, rozwój działalności edukacyjnej, poprawa dostępności komunikacyjnej oraz atrakcyjności turystycznej Oświęcimia. Realizacja Programu pozwala na zachowanie pokoju społecznego wokół byłego KL Auschwitz-Birkenau dla tworzenia warunków godnego upamiętnienia największego w Europie i świecie Miejsca Pamięci masowej zagłady, wpisanego na listę Światowego Dziedzictwa Dóbr Kultury UNESCO. Program jest kontynuacją etapu IV realizowanego w latach 2012-2015. W ramach V etapu mają być ukończone, podjęte w latach poprzednich, inwestycje o kluczowym znaczeniu dla dostępności tego miejsca m.in.: droga odbarczająca na przedpolu Muzeum, 2) droga dojazdowa do „Judenrampe” i „Ziemniaczarek” – miejsc historycznych o znaczeniu symbolicznym, przystosowanie byłych magazynów spożywczych „Ziemniaczarek” do stałej ekspozycji muzealnej dotyczącej „Judenrampe”, opracowanie planu zagospodarowania

przestrzennego gminy Oświęcim – rejon sołectw Brzezinka, Harmęż, Pławy stanowiący otoczenie Pomnika Zagłady.

Zadania przewidziane do realizacji w ramach Programu w 2016 r. to: 1) Budowa chodnika wzdłuż ul. Franciszkańskiej i ul. Polaka w Harmężach; 2) Budowa chodnika wzdłuż ul. Brzozowej w Brzezince, 3) Przebudowa ul. Pławskiej w Brzezince, 4) Zagospodarowanie terenu zielonego pomiędzy ulicami: Więźniów Oświęcimia i Obozową. Ponadto, przewidziano rozpoczęcie w 2016 r. realizacji zadań: Przebudowa ul. Strażackiej w Brzezince, Przebudowa ul. Szkolnej w Brzezince, Przebudowa ul. Sołtysów w Brzezince.

Całkowite koszty Programu w latach 2016-2020 wynoszą 53.175 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2016 r. zaplanowano w kwocie 7.644 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca	Miernik	2016 plan
Zapewnienie pokoju społecznego wokół byłego niemieckiego nazistowskiego obozu koncentracyjnego Auschwitz-Birkenau dla tworzenia warunków godnego upamiętnienia największego w Europie i świecie miejsca pamięci masowej zagłady, wpisanego na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO, głównie poprzez wsparcie działań jednostek samorządu terytorialnego Ziemi Oświęcimskiej na rzecz zagwarantowania godnych warunków upamiętnienia (ofiar) masowej zagłady, odpowiedniej dostępności miejsc pamięci i bezkonfliktowego funkcjonowania Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau, przy jednoczesnym tworzeniu warunków dla harmonijnego rozwoju społeczno-gospodarczego lokalnych wspólnot samorządowych.	Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji, Wojewoda Małopolski	Liczba wykonanych zadań Programu do końca roku (w szt. narastająco)	4

24. Program rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019

Wieloletni „Program rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019” na lata 2016-2020 realizowany będzie w 2016 r. na poziomie działania w ramach **Funkcji 19. Infrastruktura transportowa**, zadania 19.1. *W Transport drogowy*, podzadania 19.1.4. *W Budowa i przebudowa, utrzymanie i remonty sieci dróg publicznych*, 19.1.4.6. *W Pozostałe drogi publiczne*.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 154/2015 Rady Ministrów z dnia 8 września 2015 r. Koordynację i nadzór nad realizacją Programu przez Wojewodów sprawuje Minister Infrastruktury i Rozwoju.

Podjęte w ramach Programu inwestycje służą realizacji Strategii Rozwoju Kraju Polska 2030, Strategii Rozwoju Transportu 2020 (z perspektywą do 2030) przyczyniając się do osiągnięcia jej głównego celu, jakim jest podniesienie poziomu i jakości życia mieszkańców Polski.

Poprzez realizację tych przedsięwzięć osiągnięta zostanie poprawa stanu powiązań dróg lokalnych pomiędzy sobą oraz z siecią dróg wojewódzkich i krajowych. Zwiększona zostanie

płynność ruchu oraz nastąpi punktowa poprawa bezpieczeństwa komunikacyjnego w miejscach realizowanych inwestycji.

Planuje się, że efektem realizacji Programu w 2016 r. w wymiarze rzeczowym będzie budowa, przebudowa i remont około 2200 km dróg powiatowych i gminnych.

Dokonana w ramach Programu przebudowa i rozbudowa lokalnej infrastruktury drogowej oznaczać będzie sieć dróg publicznych gminnych i powiatowych o właściwych dla danej kategorii parametrach technicznych, a co za tym idzie dróg bezpiecznych dla ich użytkowników. Ponadto zapewnione będzie lepsze powiązanie dróg lokalnych z sobą wzajemnie oraz z drogami wojewódzkimi i krajowymi, poprawa parametrów użytkowych i stanu technicznego dróg, a także podniesienie standardu ich wyposażenia i oznakowania. Program będzie sprzyjać integracji systemu transportowego w układzie terytorialnym oraz zwiększeniu wewnętrznej (międzyregionalnej i lokalnej) dostępności terytorialnej.

Całkowite koszty Programu w latach 2016-2019 wynoszą 4.000.000 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2016 r. zaplanowano w kwocie 800.000 tys. zł.

Cel	Jednostka koordynująca	Miernik	2016 plan
Poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu i zwiększenie dostępności transportowej przez tworzenie spójnej, zrównoważonej i przyjaznej użytkownikowi sieci drogowej w wymiarze lokalnym.	Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju	Długość wybudowanych (rozbudowanych), przebudowanych i wyremontowanych dróg powiatowych i gminnych w ramach programu (w km)	2.200

25. Program budowy dróg krajowych 2014-2023 (z perspektywą do 2025 r.)

Wieloletni „*Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023 (z perspektywą do 2025 r.)*” realizowany będzie w 2016 r. jednocześnie w ramach **funkcji 17. Kształtowanie**

rozwoju regionalnego kraju oraz funkcji **19. Infrastruktura transportowa**, w zadaniach:

- 1) zadanie 17.2. Koordynacja, zarządzanie i wdrażanie realizacji programów operacyjnych polityki spójności oraz pozostałych programów finansowanych z udziałem niepodlegających zwrotowi środków pomocowych (podzadanie 17.2.1. *W Koordynacja realizacji, zarządzanie i wdrażanie programów realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu UE*);
- 2) zadanie 19.1. W Transport drogowy, w podzadaniu 19.1.3. Zarządzanie siecią dróg krajowych (działanie 19.1.3.1. o tej samej nazwie), a także podzadaniu 19.1.4. W Budowa, przebudowa, utrzymanie i remonty sieci dróg publicznych (działanie 19.1.4.1. W Utrzymanie dróg krajowych, działanie 19.1.4.2. Remonty i przebudowy dróg krajowych oraz działanie 19.1.4.3. Budowa autostrad, jak też 19.1.4.4. Budowa dróg ekspresowych, oraz 19.1.4.5. Budowa pozostałych dróg krajowych.

Program został ustanowiony uchwałą Nr 156/2015 Rady Ministrów z dnia 8 września 2015 r. (Program stanowi kontynuację „Programu Budowy Dróg Krajowych na lata 2011-2015”).

Nadzór nad realizacją Programu przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad sprawuje Minister Infrastruktury i Rozwoju.

Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023 (z perspektywą do 2025 r.) jest dokumentem określającym cele w zakresie rozwoju infrastruktury drogowej stanowiącej własność Skarbu Państwa, harmonogram realizacji inwestycji służących ich osiągnięciu oraz źródła finansowania planowanych działań. Program jest dokumentem o charakterze operacyjno-wdrożeniowym względem strategii zintegrowanej pn. Strategia Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą do 2030 r.).

Celem głównym Programu jest budowa spójnego i nowoczesnego systemu dróg krajowych zapewniającego efektywne funkcjonowanie drogowego transportu osobowego i towarowego. Celami szczegółowymi są: zwiększenie spójności sieci dróg krajowych, wzmocnienie efektywności transportu drogowego (skrócenie średniego czasu przejazdów), wzrost bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz poprawa dostępu do rynków i usług, a w konsekwencji poprawa dostępności komunikacyjnej Polski i połączenie z głównymi korytarzami transportowymi.

Zakłada się osiągnięcie powyższych celów przede wszystkim poprzez realizację inwestycji drogowych polegających na budowie brakujących odcinków dróg ekspresowych i autostrad oraz budowie obwodnic, które poprawią bezpieczeństwo użytkowników dróg oraz płynność ruchu w ośrodkach miejskich poprzez odciążenie miast od ruchu tranzytowego.

Planuje się, że efektem realizacji Programu w 2016 r. w wymiarze rzeczowym będzie osiągnięta długość wybudowanych dróg ekspresowych i autostrad (111,791 km dróg ekspresowych i autostrad) oraz przebudowanych dróg krajowych (1,482 km).

Planowane jest też podpisanie kolejnych umów z Wykonawcami oraz ogłoszenie kolejnych przetargów.

Całkowity koszt realizacji zadań w ramach Programu w latach 2014-2023 wynosi 168.360.564 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2016 r. zaplanowano w kwocie 3.087.747 tys. zł.

Cel	Jednostka realizująca	Miernik	2016 plan
Poprawa dostępności komunikacyjnej Polski i połączenie z głównymi korytarzami transportowymi	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad	Stopień realizacji docelowej sieci dróg szybkiego ruchu (w %)	43,45

26. Krajowy Program Kolejowy do roku 2023

Krajowy Program Kolejowy do roku 2023 (KPK) będący następcą „Wieloletniego programu Inwestycji Kolejowych do roku 2015” realizowany będzie w 2016 r. w ramach dwóch działań: 19.2.4.2. Budowa, modernizacja i rewitalizacja linii kolejowych (w podzadaniu 19.2.4. Rozwój infrastruktury kolejowej, w zadaniu 19.2. Transport kolejowy, ujętych

w **Funkcji 19. Infrastruktura transportowa**), a także w działaniu 11.4.2.2.W *Zaspokajanie potrzeb Sił Zbrojnych i wojsk sojusznich przez sektor pozamilitarny* (w podzadaniu 11.4.2.W *Pozamilitarne przygotowania obronne*, w zadaniu 11.4.W *Gotowość struktur administracyjno-gospodarczych kraju do obrony państwa*, ujętych w **Funkcji 11.**

Bezpieczeństwo zewnętrzne i nienaruszalność granic).

Program został ustanowiony uchwałą Nr 162/2015 Rady Ministrów z dnia 15 września 2015 r. Nadzór nad realizacją Programu przez spółkę PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. sprawuje Minister Infrastruktury i Rozwoju.

Program jest ukierunkowany na zwiększenie dostępności i poprawę jakości transportu kolejowego przez zarządcę narodowej, publicznej infrastruktury kolejowej – PKP PLK S.A, w taki sposób, aby zaspokoić potrzeby przewoźników oraz pasażerów, nadawców i odbiorców towarów przewożonych koleją. W szczególności KPK jest dokumentem określającym zadania inwestycyjne w zakresie rozwoju infrastruktury kolejowej zarządzanej przez PKP PLK SA wraz ze wskazaniem źródeł ich finansowania, przewiduje inwestycje w zakresie modernizacji, rehabilitacji, rewitalizacji i budowy infrastruktury kolejowej. W ramach programu realizowane będą projekty liniowe i tzw. multilokalizacyjne (np. przebudowa przejazdów kolejowych, obiektów inżynierskich, zabudowa ERTMS, zasilanie trakcyjne).

Program ustanawia ramy finansowe oraz warunki realizacji zamierzeń państwa dotyczących infrastruktury kolejowej w zakresie zarządzania nią przez PKP PLK S.A – wdrożenie programu nastąpi poprzez zawarcie pomiędzy ministrem właściwym do spraw transportu i zarządcą infrastruktury umowy wieloletniej na jego realizację, obejmującej finansowanie kosztów zarządzania infrastrukturą kolejową, w tym jej utrzymania i remontów w latach 2016-2023. Zawarcie tej umowy jest wypełnieniem wymogów zawartych w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/34/UE z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie utworzenia jednolitego europejskiego obszaru kolejowego.

W 2016 r. kontynuowane będą działania z lat poprzednich. W ramach realizacji Programu prowadzone będą prace remontowo-utrzymeniowe na sieci kolejowej (przebudowane będzie 415,1 km długości torów linii kolejowych).

Całkowite koszty realizacji zadań Programu w latach 2014-2023 wynoszą 67.497.962 tys. zł, natomiast wydatki budżetowe w 2016 r. zaplanowano w kwocie 1.788.152 tys. zł.

Cel	Jednostka realizująca	Miernik	2016 plan
Zwiększenie długości przebudowanych linii kolejowych	PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.	Długość przebudowanych linii kolejowych (w km toru)	415,1